

УДК [656.2+656.7](477)"346"(043.2)

НІВЕЛЮВАННЯ НАСЛІДКІВ ВІЙНИ У СФЕРІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТА АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

Манжурова Єлизавета

Маріупольський державний університет, Київ

Науковий керівник – Балабаниць Анжеліка Володимирівна, д.е.н., професор.

Ключові слова: залізничний транспорт, авіаційний транспорт, наслідки війни, стратегії.

З початку війни російської федерації проти України наявні значні пошкодження транспортної інфраструктури. Так, станом на початок травня 2022 року: зруйновано або суттєво пошкоджено 6,3 тис. км залізничної мережі, зруйновано 41 залізничний міст, перестав функціонувати 21 залізничний вокзал. Загалом з 19 діючих цивільних аеропортів зруйновано аеродромні комплекси (злітно-посадкові смуги, будівлі, споруди) у 12 аеропортах. Орієнтовні збитки аеропортів та аеронавігаційного обладнання складають близько 200 млрд грн. У зв'язку з продовженням бойових дій на окремих територіях нашої країни загальну остаточну кількість руйнувань наразі встановити неможливо [1].

За січень – квітень 2022 року залізничним транспортом перевезено 7,4 млн. пасажирів, що більше аналогічного періоду 2021 року на 1,5 млн. пасажирів. Найбільший приріст (64 %) відбувся у березні 2022 року за рахунок здійснення евакуаційних перевезень. При цьому, такі перевезення здійснювались безкоштовно. Водночас, після зниження та поступової відміни евакуаційних поїздів, пасажиропотік значно зменшився, як результат – у квітні 2022 року перевезено пасажирів на 19 % менше рівня аналогічного періоду 2021 року [2]. Наразі діяльність як українських, так і іноземних авіакомпаній призупинена та повітряний простір України закритий для польотів цивільної авіації. Нанесений збиток інфраструктурі має на увазі розробку стратегій для нівелювання наслідків війни [3].

Серед проєктів нівелювання наслідків у сфері залізничного транспорту виділяють:

- відбудова знищеної залізничної інфраструктури (з електрифікацією);
- нарощування пропускної спроможності залізниці з країнами ЄС;
- розбудови та модернізації комплексів з перестановки вагонів з колії 1520 мм на 1435 мм.;
- модернізація існуючих та будівництво нових логістичних мультимодальних терміналів в західних та південних областях України;
- комплексна реконструкція ключових залізничних станцій та прилеглих територій;
- забезпечення швидкісним та комфортним сполученням сучасними міжрегіональними поїздами Інтерсіті мешканців основних обласних центрів;

- налагодження та відновлення пасажирського залізничного сполучення повинно відбуватись одразу після відновлення контролю над територіями.

До стратегічних рішень мінімізування наслідків війни у сфері авіаційного транспорту України включають:

- відновлення функціонування аеропортів України;
- модернізація регіональних аеропортів (орієнтовно 5-7) з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- надання державними банками авіакомпаніям, аеропортам та ДП «Укрерорух» довгострокових кредитів під мінімальний відсоток;
- адресна дотація для аеропортів на розмір сплати податку на землю та рентних платежів або відтермінування сплати податку;
- впровадження компенсації українським авіакомпаніям витрат у зв'язку з необхідністю обльоту території рф та Білорусі.
- створення національного авіаційного перевізника.

Висновок

Загалом, для подолання наслідків війни в Україні в логістичній галузі необхідно розробити комплексну стратегію, яка включатиме в себе відновлення інфраструктури, захист логістичних операцій, використання новітніх технологій та підвищення кваліфікації фахівців. Такий підхід допоможе забезпечити ефективну та безпечну логістику в Україні в умовах війни і сприятиме подоланню наслідків конфлікту. Крім того, важливо враховувати гуманітарний аспект під час відновлення логістичної інфраструктури, зокрема, забезпечити необхідну допомогу тим, хто потерпів від війни.

Список використаних джерел:

1. Міністерство інфраструктури України URL:<http://mtu.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Укрзалізниці URL:<http://www.uz.gov.ua>
3. Проект Плану відновлення України
URL:<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/restoration-and-development-of-infrastructure.pdf>